

VÅRDÖ KOMMUN – ÅRTAL I KOMMUNENS HISTORIA

Sammanställning: Bosse Ahlnäs

uppdaterad 10.09.2024

- 1347 10.09.1347 Waerdhö nämns första gången i skrifterna. Kung Magnus Eriksson och biskop Hemming är på genomresa och daterar ett brev om en smörskatt "In insula dicta Waerdhö"
- 1400-talet Wårdö kyrka uppfördes, även kallad St.Mathias kapell, Sundskärs kapell
- 1638 03.06.1638 Posten avgick första gången från Stockholm via Gamla Grisslehamn, Eckerö, Delvik, Båthusviken, Vargata, Hullvik, Ledsöra, Marskil, Brändö och vidare till Karelen, Ingermaland, Estland och Livland.
Text ur Per Brahes postordning: Från Persnäs länsmansgård bär Knut Thomasson posten till Vargata postbonden Hans Hagalsson, i allt 1 ½ mil från Finby, därav ½ mil över vatten (Vargatafjärden), Hans Hagalsson för posten vidare över vattnet "Däle" till "Kimlingen", 2 ½ mil.
Postrotarna avskaffades år 1910.
- 1652 Äldsta föremålet i kyrkan, en träkista byggd av mästare Anders Snickare
- 1712 Lilla kyrkklockan
- 1714 Från kyrkan räddade under Stora ofreden; lilla kyrkklockan, kyrkkistan med inventarier
- 1718-1719 Fredskongressen i Lövä
- 1772 Seffers hembygdsgård i Lövä, bebott till år 1950, nu museum
- 1778-1792 Vårdös första riksdagsman, Jan Pehrsson från Mansas i Lövä
- 1782 Om- och tillbyggnad av kyrkan, ritning av Olof S Tempelman
- 1786 Sacristian uppfördes till Wårdö kyrka
- 1794 Predikstolen i kyrkan. Byggdes av Eric Fällström, Lappböle, Sund
- 1799 30.12.1799 Edward Daniel Clark gjorde en strapatsrik resa genom Wårdö och längs omvägar till Kumlinge. Resan är beskriven i en bok.
- 1805 Tornet uppfördes till kyrkan. Tornet är ritat av Mikael Piimänen-Hartlin
- 1828 Två postrotar från Wårdö omkom under en postfärd på Delet.
- 1849-1901 Väderskär, "Stormskär" var bebott 1849-1901
- 1852 Altartavlan, målad av hovmålaren Robert Wilhelm Ekman
- 1854 Ryan i kyrkan, vävd av Amanda Gustafva Olofsdotter
- 1866 Wårdö avskildes från Sund och blev en egen kommun.
- 1868 Wårdö enskilda sjömanskassa bildades. Kassans uppgift var att ge understöd till sjömän eller deras anhöriga, som genom olyckor till sjöss råkat på obestånd.
- 1873 Gustaf Adolf Wennström öppnade i juni 1873 en lanthandel på Markusas i Grundsunda. Lanthandeln flyttade år 1877 till Utby. Butiksverksamheten upphörde år 1959. Museum sedan år 2007.
- 1875 22.09.1875 Postrotan från Erkas, 5 personer omkom under en postresa från Kumlinge
Samma år 1875 gick skonerten Josefin under på Nordsjön
- 1877 Wårdö sjömanshus bildades, Sjömanshuset fungerade som en arbetsförmedlingsbyrå och tillsåg att varje påmönstrad fick den lön han hade rätt till.

- 1878 Prästgården uppfördes av 80.000 tegel från Bomarsund
- 1884 Första folkskolan i Grundsunda verkade i Nästgårds, lärare Victor Jansson
- 1884 Vårdö poststation började använda en egen poststämpel
- 1888 Läraren Victor Jansson byggde ett skolhus vid Storbacken
- 1889 Kyrkan fick en kyrkorgel, byggd av Zachariassen
- 1896 Byggdes en ny skolbyggnad på prästboles mark. Skolan blev klar 1897
- 1900 Postkontoret i Vårdö flyttade till Norrgårds. Bonden Janne Eriksson var ansvarig postföreståndare tills dottern Irene, blev myndig vid fyllda 24 år och fick överta ansvaret,
- 1903 En telefonlinje byggde till Vargata. Töftöborna fick utnyttja linjen 1 timme per dag, då linjen var avstängd för abonnenterna i Vargata. Centralen var placerad i postkontoret.
- 1903 En väntsalsal uppfördes vid Vargata brygga. Väntsalsalen återuppfördes 2005.
- 1906 Föreningen Hembygdens Vål i Vårdö grundades
- 1906 Vårdö andelshandel startade och inrymdes i Johan Mauritz Anderssons bagarstuga hos Staffans i Vargata. Ålands första andelshandel. År 1906 fanns det två hadelsbodas i Vargata,
- 1906 01.09.1906 En folkskola inleder sin verksamhet på Simskåla
- 1908 Vårdö Lantmanna- och fiskargille grundades
- 1910 Ett nytt skolhus uppfördes vid Skraksund på Östra Simskåla. Skolan stängdes 1972. Ett filialbibliotek fortsatte i skolbyggnaden till 1995
- 1912 Vårdö Marthaförening grundades
- 1913 Gustav Adolf Wennström lät bygga en ny skolbyggnad i Grundsunda. Skolan upphörde 1957
- 1915 12.04.1915 Grundstenen lades till Vårdö bönehus
- 1916 06.06.1916 Bönehuset invigdes år 1916, huset återinvigdes 1997
- 1916 02.11.1916 Vårdö andelshandel flyttade in under eget tak i en ny byggnad i Vargata.
- 1917 Kyrkskeppet, fullriggaren Erik, byggd av Erik Gustav Wennström
- 1918 Telefoncentralen i Vårdö sköttes under åren 1918-1930 av Sally Salminens mor Erika Salminen och under åren 1930-1954 av Ada Kavander. Centralen fanns då Ada Kavander skötte centralen på Långör, vid Listersby sundet.
- 1919 Orgeln i bönehuset byggdes av Karl Anders Rosander
- 1922 22.06.1922 Telefonen kom till Simskåla. Centralen sköttes gratis fram till år 1948 då nätet anslöts till Ålands Telefonandelslag, Centralen fanns hos Sjögårds med Irene Jansson som trofast skötare ända till automatiseringen år 1964.
- 1924 Vårdö andelshandel anslöts till Ålands andelslagsdistrikt
- 1930 00.11.1930 Vårdö andelshandel öppnade en filial i Grundsunda. Filialen verkade dock bara till 21.7.1931. Stängdes då den var oräntabel.
- 1933 Föreningshuset Vårdkasen i Vargata invigdes
- 1935 Föreningshuset Solhult på Töftö invigdes

- 1935 12.06.1935 Ringdes det första telefonsamtalet från den manuella telefoncentralen på Sundbacka gård på Långersö till Simskåla. Centralen var på Sundbacka i 13 år, därefter flyttades den till Trätö och år 1959 tillbaka till Sundbacka igen. Sundbacka bycentralen stängdes år 1975.
- 1937 01.07.1937 Vårdö andelshandel öppnade en filial i Simskåla. Filialen stängdes xxx
- 1937 Vårdö FBK grundades
- 1940 Bönderna Carl Granlid i Vargata och Bertil Sundman i Grundsunda monterade upp åt sig egna elektricitetsverk i form av vindmotorer.
- 1945 Landskapsstyrelsen lät bygga en ny ångbåtsbrygga i Vargata, 50 meter söderut från den gamla bryggan. På 1950-talet byggdes två magasin, den ena av Lundqvistens och den andra av gamla andelshandeln
- 1945 Vårdö IK grundades
- 1947 En handdriven vajerfärja anskaffades från Föglö till sundet mellan Lövä och Sandö
- 1947 Vid Degerby båtvarv i Föglö byggdes en motorbåt benämnd Vårdö. Färjbåten trafikerade rutten: Bomarsund – Töftö – Horsholm – Listersbyholmen – Steget. Turer kördes också till Simskåla och Bergö. Antti Andersson var skeppare och Birger Strömberg matros. Före färjbåten Vårdö kom skötte Kalle Jäderholm trafiken med en motorbåt. Trafiken med färjbåten upphörde då bilfärjan kom år 1962.
- 1947 26.08.1947 Trafikbåten Vårdö gjorde en provtur till Einar Karlssons bro i Skräckvik i Simskåla.
- 1948 22.08.1948 En minnessten för omkomna sjömän avtäcktes vid Vårdö kyrka i samband med firandet av Vårdö 600 år. Stenen har skulpterats av Emil Cedercreutz
- 1951 26.01.1951 Elektricitet kom till Töftö 26 januari, 27 januari till Vargata och 9 februari till Sandö. Simskåla fick elektricitet 29 oktober 1965
- 1952 20.02.1952 Vårdös vapen fastställdes. Vapnet har komponerats av Matts Dreijer
Beskrivning: I blått fält en silvervårdkase med röd och gyllene flamma.
- 1956 11.04.1956 Vårdö andelshandel uppförde en butiksbyggnad i Vargata
- 1957 Vårdö folkskola invigdes i en ny byggnad
- 1958 Prästöbron mellan Bomarsund och Prästö togs i användning
- 1958 Bron mellan Lövä och Sandö togs i användning
På våren år 1957 kunde fotgängare ta sig över sundet på en gångbro.
- 1959 En Vårdöavdelning bildades inom Finlands Röda Kors
- 1961 19.03.1961 Valter och Tommy Blomqvist från Simskåla samt Lasse och Helge Karlsson från Vårdö Bergö omkom under fisketurer vid Rannö.
- 1961 Kommunikationer till Vårdö under sommaren 1961
Från Mariehamn kl. 18.00 till Vårdö må, to Winga, ti, fr von Konow
Från Prästö måndag-fredag 08.15, 12.15, 17.15 färjbåten ms Vårdö
Från Prästö lördagar 08.15, 12.15, 14,15 färjbåten ms Vårdö
Från Prästö söndagar 10.00, 18.15, 00.15 färjbåten ms Vårdö
- 1962 01.12.1962 Första bilfärjan ms Vårdö började trafikera Prästö – Kurnäs
- 1962 Rune Meklin började köra butiksbil i Vårdö, Sista turen 30.06.1994.
- 1962 31.12.1962 Ms Vårdö trafikerade nu rutten Prästö - Töftö - Kurnäs

- 1962 13.12.1962 Vårdö fick bussförbindelse med Mariefhamn, Georg Wilhelmsson skötte trafiken
- 1963 01.09.1963 Färjbåten ms Vårdö fick namnet ms Simskåla och inledde reguljär trafik med en veckotur från Skräckvik i Simskåla via Vargata brygga till Bomarsund. Den 12 augusti 1964 fick yttre skärgården reguljär trafik med färjbåten på rutten: Sundbacka – Österön – Skräckvik – Västerön - Tängsödavik.
- 1964 22.10.1964 Ms Skärgårdsfärjan började anlöpa Hummelvik på rutten till Osnäs
- 1969 Den nuvarande Sandösundsbron mellan Lövö och Sandö blev färdig, längd 13 m, underfartshöjd 2 m.
- 1969 Lundahls i Norrtälje startade en monteringshall i Simskåla där man lödde komponenter till mixerbord. Verksamheten i "fabriken" pågick till år 2002, eventuellt längre.
- 1969 Posten flyttade till nya utrymmen i Samgångs butiksfastighet
Före det var posten inrymd hos Signe Grunér i Vargata by
- 1970 23.09.1970 Den nyanskaffade bilfärjan Viggen ("Gamla Viggen") sattes i trafik mellan Skräckvik och Prästö.
- 1972 30.01.1972 Bilfärjan Viggen började angöra det nya färjfastet på Timskär i Simskåla på rutten till Alören i Sandö. Färjan såldes år 1986 till Velkua kommun.
- 1972 Nuvarande bron byggdes mellan östra och västra Simskåla
- 1972 30.05.1972 Simskåla folkskola stängdes. Genom utbyggda kommunikationer och minskat antal barn ansågs skolan inte mera nödvändig
- 1973 Butiken på Simskåla upphörde med sin verksamhet
- 1975 Sundbacka manuella telefoncentral i norra Simskåla på Långersö med Dalis Nyman som telefonist var den sista manuella telefoncentralen på Åland som automatiserades inom Ålands Telefonandelslags nät. Centralen hade under åren linjer till; Simskåla central, Mulingskär, Vigskär, Hamnö, Lövvik, Trätö, Folmskär, Sälö, Björkskär och Kalskär.
- 1976 01.07.1976 Vårdö Buss Ab med Bo Meklin, Erik Johansson och Elof Johns övertog busstrafiken till Vårdö av Georg Wilhelmsson.
- 1976 Äldreboendet Strömshäraden färdigställdes. Byggnaden omfattade 6 hyreslägenheter och en vaktmästarbostad samt ett brandgarage.
- 1979 01.07.1979 En minnessten avtäcktes i Lövö till minnet av Otto Andersson, 1879-1969
- 1980 18.02.1980 Vårdöbron öppnades för trafik. Bron var 312 m lång, underfartshöjd 8 m
- 1980 25.09.1980 Vårdöbron invigdes. Bron ersattes med en ny bro år 2018
- 1980 Vårdö by och Strömsby byalag grundades
- 1982 Birgitta och Stig-Göran Nordberg inledde kioskverksamhet, Vårdö Kiosk och Café invid kyrkan
- 1982 15.11.1982 Ms Tre Måsar började anlöpa det nya färjfastet i Hummelvik
- 1983 17.07.1983 En minnessten i Hullvik till minnet av förolyckade postroddare. avtäcktes den 17 juli 1983
- 1984 28.02.1984 Ms Vårdö började trafikera mellan Sandö och Simskåla och ersatte "Gamla ms Viggen", som såldes till Velkua kommun.
- 1984 Olof Salmi började med campingverksamhet i Sandösund
- 1985 Korttrutt: ms Skiftet Hummelvik-Torsholma, ms Ejdern Åva-Osnäs

- 1985 Under några somrar i mitten på 1980-talet verkade ett sommarcafé i gamla folkskolan vid Storbacken.
- 1985 23.12.1985 Vårdö Busstrafik gick ihop med Alfons Sundqvist & Co
- 1986 01.04.1986 Vårdö kommuninfo började utges vid behov
- 1986 23.04.1986 "Nya ms Viggen" började trafikera mellan Sandö och Simskåla och ersatte ms Vårdö.
- 1986 En fisklandningsbrygga byggs i Hummelvik
- 1986 Vårdö Laxodling inledde sin verksamhet på Töftö
- 1988 12.06.1988 Jubileums postforsling Hullvik – Kumlinge
- 1988 01.03.1988 Vårdö Info började utkomma regelbundet
- 1988 Blåa äppel. År 1988 uppfördes en liten kiosk i Vargata. Kiosken drevs en sommar av Jerker och Lynn Lindén. Följande år sålde Ann-Marie Enqvist-Pettersson hantverk i kiosken. Kiosken står kvar (2023) med sin skylt i form av ett blått äpple, designad av Ritva Andersson. Det blåa äpplet är en symbol för Vårdö, inspirerad av Sally Salminens prisroman Katrina. I början på 2000-talet gjorde Ann-Mari tovade blåa äppel och tryckte dukar och T-shirts med blåa äpplen. Agneta Danielsson gjorde också tovade blåa äppel under åren kring år 2015.
- 1989 Kommunens första radhus med hyreslägenheter, Strömsby Fasighets Ab Strömsbacken och Södernäs.
- 1989 01.06.1989 Vårdö kommun anställde färjförare för Ängösunds färjan
- 1989 Sonja Högman hade matservering i f.d. folkskolbyggnaden
- 1989 Trålbåten Hasterö inledde turisttrafik från Hummelvik till Väderskär Skeppare på Hasterö var Rune Åberg. Trafiken pågick till år 1996...
- 1989 01.11.1989 Vårdö Handels Ab bildades. Krister och Riitta Johansson tog över verksamheten från Andelslaget Samgång och av Harald Grönvall Butiken heter nu Vårdö Närbutik
- 1990 01.03.1990 Vårdövecka i Ålands Museum
- 1990 26.06.1990 Författarinnan Anni Blomqvist dog den 26 juni 1990
- 1990 Strömshuset byggdes ut söderut med en servicedel på 206 m² och en flygel som omfattade 6 lägenheter och 2 övernattningsrum samt utrymmen för hälsovårdscentralen. Senare har övernattningsrummen omädrats till en lägenhet,
- 1990 Kommunkansliet flyttade från bibliotekshuset till lärarbostadshuset 2 vån. kommunkansliet verkade i bibliotekshuset under åren 1988-1990. T.o.m. år 1987 var kansliet hemma hos kommunsekreteraren Richard Boman
- 1990 Hälsovårdsmottagningen flyttade från skolan till Strömshuset
- 1990 Kommunen inköpte sin första dator: Victor V386MX, hårddisk 80 Mb, 49.190 mark
- 1990 Kommunen började ordna resor samt studiebesök för kommuninvånarna; 1990 Iniö, 1991 Furuviksparken, 1992 Houtskär, 1993 Nystad, 1995, 1996 och 1997 Nådendal Bad, 1998 Velkua, 1998 Furuvik och Forsmark, 2000 Stockholm teater "Svensson Svensson", 2001 Åbo svenska teater "Spelman på taket", 2002 Åbo teater "Viva Venezia", 2003 Västanfjärd och

- Uppsala, 2004 Åbo teater "Dogs dogs dogs", 2005 Gustavs och Åbo ,
2006 Nystad, 2008 Kökar, 2015 Åbo teater "Stormskärs Maja",
Resor och studiebesök för kommuninvånarna har också arrangeras av
Företagsam Skärgård, projektet Kultur i Skärgården samt Sund-Vårdö
församling och olika föreningar i kommunen.
- 1990 Vårdö Kiosk o Café som verkade i en byggnad norr om kyrkan och nära
infarten till Vårdö Bönehus upphörde med sin verksamhet. Byggnaden
flyttades till Sandösunds Camping. Kiosken sköttes av Birgitta och Stig-
Göran Nordberg.
- 1990 31.10.1990 Kommunen inköpte Runar Salminens träsniderarbeten för 150.000 mark
av Sven-Erik och Marianne Åkerblom
- 1990 00.12.1990 Ms Alfågeln ersatte ms Skiftet på rutten Hummelvik – Torsholma
- 1991 24.02.1991 Stiftande möte hölls för föreningen Salminens Vänner rf.
Föreningen upphörde 31.12.2020
- 1991 01.05.1991 Journalisten och författaren Ann-Gerd Steinby var den första stipendiaten
som flyttade i i Anni Blomqvists hus på Simskåla. Hon kom att bo där
tillsammans med sin make Gösta Berglund i 18 år.
- 1991 18.09.1991 Vårdkasarnas Scouter grundades
- 1991 Sånggruppen Kakaduorna, med Gunilla Boman som sångledare startade
- 1991 28.08.1991 Ett störtregn spolade bort landsvägen i Vargata
- 1991 Kendar Blomqvist ställde upp en kaffevagn i Hummelvik
- 1991 09.10.1991 Frimärksdag i Strömmsgården. Utgivning av ett frimärke med Vårdö kyrka
som motiv
- 1992 05.02.1992 Vårdö Närbutik inledde gratis taxiservice till butiken, posten och
banken i Vargata en gång i veckan. Redan tidigare fanns taxiservice till
butiken från Simskåla.
- 1992 18.06.1992 Färjlinjen Töftö-Prästö började trafikeras med två färjor under sommaren
- 1993 Bio Vårdö i Vårdkasen visade följande filmer med en 16 mm projektor:
"Asterix och Kleopatra", 1994 visades "Asterix besegrar Caesar"
1995 visades "Herbie rullar igen"
- 1993 Kommunen började bygga bussväntkurer
- 1993 Kiosk i Hummelvik, öppen under sommaren kl.10-12 o 15-18, även 1994
kiosken sköttes av Kendar Blomqvist
- 1993 24.07.1993 Skutträff i Hummelvik
- 1993 En ny 40 tons färja ersatte den gamla 12,5 tons färjan över Ängösund
som kom år 1966, Den första färjan var en isfärja som kom år 1961
- 1993 27.07.1993 En ny 100 tons färja sjösätts till Töftölinjen
- 1994 Vintern var kall och det fanns isvägar:
Sandö (Vattungsrevet) – Simskåla (Västra Simskåla / Östra Simskåla)
Sandö (Båthusudden) – norr om Ledsöra – Enklinge samt Fiskö / Korsö
Grundsunda (Hummelvik) – Kumlinge (norra Snäckö)
samt sista året isväg från Grundsunda till Bergö och Bussö
- 1994 05.05.1994 Bron mellan östra och västra Simskåla förstärktes
- 1994 11.05.1994 Invigdes det nya daghemmet Solbacken. Daghemmet hade tidigare under
drygt 4 års tid verkat i 1 vån i lärarbostadshuset

- 1994 Kommunkansliet flyttade från en bostad i andra våningen i lärarbostads-
huset till daghemmets tidigare utrymmen i hela första våningen.
- 1995 16.08.1995 En rekonstruktion av gästgiveristolpen i Vargata invigdes av postens VD
Torsten Wikstrand
- 1995 19.08.1995 Första Lövökongressen hölls i modern tid.
- 1995 31.12.1995 Filialbiblioteket i Simskåla gamla folkskola stängdes. 1926 kom filialen till
- 1996 28.02.1996 Isvägar i Vårdö per 28 februari 1996 och 14 mars 1996
Töftö (gamla färjfastet) – Prästö (nedfarten på Töftö besvärlig) ej 14 mars
Sandö (Vattungsrevet) – Simskåla (östra sidan om nya färjfastena)
Sandö (Båthusudden) – norr om Ledsöra – Enklinge
Grundsunda (Österviken) – Kumlinge (norra Snäckö)
- 1996 30.04.1996 Färjpasset till Simskåla förkortades och ms Viggen försågs med en vajer
och ändrade namnet till Simskåla
- 1996 01.06.1996 Kommunen började årligen inför sommaren utge ett
"Vårdö sommarinfo", ett dubbelsidigt informationsblad med en karta över
kommunen på den ena sidan.
- 1996 Företaget Ab R-Eco Pallets Oy började tillverka papperpallar
- 1996 Kiosk i Hummelvik. Jenny och Rickard
- 1996 03.08.1996 Böljans Båthamn invigdes på Töftö
- 1996 17.08.1996 Lövökongress, även 18.8.1996
- 1996 01.10.1996 Kommunens telefoner fick nya nummer ur nummerserien 47900 - 47990
- 1997 Vägarna på Vårdö och fasta Åland fick namn, I Vårdö fanns 94 vägar
- 1997 Vårdö bönehus totalrenoverades
- 1997 Landskapet satte upp bynamnsskyltar. På Åland fanns 256 byar.
- 1997 Vårdö sjöräddare startade med sin verksamhet
- 1997 03.06.1997 Vårdö utställning i Eckerö Jakt- och Fiskemuseum till 15 juni
- 1997 18.06.1997 Ålands Skolmuseum invigdes. Byggnaden uppfördes år 1888.
- 1997 Cykelfärjan ms Kajo, sommartrafik: Västra Simskåla – Tengsödavik
Trafiken upphörde 2011.
- 1997 26.07.1997 Hummelviksfest med marknad och dans till Vikings. Även fest 1998-2000
- 1997 Gårdsbutik, bondgårdsbesök och utecafè, Solkulla Gård i Vargata.
Verksamheten pågick till år 2000
- 1997 09.08.1997 Lövökongress, skådespel Georg Henrich von Görtz
- 1997 14.09.1997 Bönehuset Fridberg som uppfördes år 1916 återinvigdes i samband med
Vårdö kommuns 650-års jubileum
- 1997 Vårdö kommuns första e-post adress vardo@pb.alcom.aland.fi
- 1997 Ålands landskapsregering sålde gamla Vårdöfärjan till Saaremaa
Laevakompani i Estland. Sedan år 1981 har färjan varit reservfärja på
Åland. Färjan har under åren 1995-1997 varit uthyrd till Estland där den
trafikerat bl.a. mellan Dagö och Ösel. Färjan upphöggs år 2008.
- 1998 Vårdö kommuns första hemsida på internet
<http://www.alcom.aland.fi/Cloudia/vardo>
- 1998 14.05.1998 Skärgårdskontor med 3 datorer och en kopianator invigdes i en bostad vid
biblioteket. Utställningsutrymmena stängdes år 2002 och
skärgårdskontoret upphörde med sin verksamhet 1.2.2004
- 1998 15.08.1998 Lövökongress, skådespel Baron Georg Henrich von Görtz

- 1999 17.01.1999 Vårdös första vindkraftverk Altai i Listersby invigdes
- 1999 01.03.1999 Tele / Soneras telefonkortsautomat avlägsnades från Hummelvik väntsal under mars och Teles telefonkort med microchip slutade gälla 31.12.1999
- 1999 06.04.1999 Caféet Vårdö Kaffebönan öppnade i bönehuset. Pia-Helen Eriksson var caféinnehavare. Caféet hade öppet till 3.10.1999
- 1999 10.05.1999 Vårdö kulturstiftelse, stiftande möte
- 1999 30.05.1999 Vårdö skola får en tillbyggnad, en gymnastiksal som invigs 30 maj
- 1999 01.07.1999 Solkulla Gård öppnade sin gård för bondgårdsbesök. I gården verkade en svinfarm och ett slakteri. Jana och Andreas Danielsson skötte om gården. Verksamheten pågick till år 2009.
- 1999 24.07.1999 Hummelviksmarknad, arrangörer HVW & VFBK & VIK.
- 1999 Bomans Gästhem öppnade i Vårdö by. Verksamheten upphörde 2017 då Vårdö kommun förlorade skärgårdsstatus inom färjtrafiken
- 2000 01.01.2000 Gratis busstaxi i Prästö kl.14.00 till/från Mariehamn bussen
- 2000 01.04.2000 Ny kollektivtrafik med taxi fred Vårdö kyrka-Simskåla och retur söndagar
- 2000 01.04.2000 Ny kollektivtrafik med taxi från bussen 18.05 vid Vårdö kyrka norrut Anslutningarna med kollektivtaxi till/från bussarna 17.00 och 18.00 vid Vårdö kyrka upphörde 31.12.2003.
- 2000 23.04.2000 Teater i Vårdkasen: Söderbergskans sommargäster, 170 åskådare
- 2000 13.06.2000 Turistinfo på sommaren i Vårdö bönehus, informatör var Maarit Linna
- 2000 Café Stormskär i Simskåla öppnade i gamla folkskolan. Caféet verkade i skolan till år 2005
- 2000 01.07.2000 Vårdö kommun fick en ny hemsida www.vardo.aland.fi
- 2000 11.07.2000 Björn Borg och Anders Wiklöf invigde Vårdös tennisbana
- 2000 29.07.2000 Hummelviksmarknad, arrangörer HVW & VFBK & VIK
- 2000 10.09.2000 Vårdödagen började firas. Har sedan firats 2001, 2002, 2006, 2007, 2008, 2010, 2011, 2020, 2021
- 2000 01.11.2000 Serviceturerna med taxi började trafikera en gång i veckan till Strömshäraden, butiken, posten, banken i Vargata.
- 2000 09.11.2000 Ålands turistförbund utsåg Vårdö till Årets turistkommun 2001
- 2001 Kommunen iordningställde en obemannad turistinfo i Hummelvik väntsal
- 2001 Medis ställde till förfogande en videokonferensutrustning i Vårdö skärgårdskontor, som var inrymt i en bostadslägenhet invid biblioteket
- 2001 Dygnet runt vård infördes vid äldreboendet Strömshäraden
- 2001 15.04.2001 En ny färjförbindelse på fredagar med ms Gisslan; 18.30 Snäckö – Hummelvik och 23.00 Hummelvik – Snäckö
- 2001 02.06.2001 Kvällstrafik med buss på fredagar under sommaren; 21.45 Mariehamn-Hummelvik, 23.20 Hummelvik-Mariehamn
- 2001 28.07.2001 Hummelviksmarknad, arrangörer HVW & VFBK & VIK
- 2001 05.08.2001 Lövökongress, teater "Hvitbenan Rödin och Svartbrokan"
- 2002 27.07.2002 Hummelviksmarknad, arrangörer HVW & VFBK
- 2002 04.08.2002 Lövökongress, teater "Hvitbenan Rödin och Svartbrokan"
- 2002 19.08.2002 Kvällsbusstaxitur söndag 22.30 efter Alfågeln's ankomst Hummelvik – Mariehamn, måndag 00.00 efter Ålandsfärjans ankomst Mariehamn hamnen – Vårdö.
- 2002 Sommartid kiosk vid Töftö färjaste

- 2003 Vintern var kall och det fanns plogade isvägar från Vårdö (Båthusudden) till Brändö (Korsö) och till Kumlinge (Enklinge) samt från Hummelvik till Kumlinge. Föregående gång det fanns isvägar var 1986, 1987, 1994 och 1996. Material och info om isvägarna finns i Jukka Torikkas isvägmuseum i Iniö, tel. 0414 566454.
- 2003 Kommunens nya radhus med 4 lägenheter byggdes vid Storbacken 32
- 2003 Kommunen började sälja tomter på det nya bostadsområdet vid Storbacken. Den första tomten såldes åt Olof Salmi
- 2003 Lasse Erikssons öppnade ett fartygsmuseum i Grundsunda.
- 2003 19.07.2003 Hummelviksmarknad, arrangörer HVW & VFBK
- 2003 04.02.2003 Kollektivtrafik med en sen buss-taxi kl. 20.00 från Vårdö och kl. 21.00 från Mariehamn första onsdagen i månaden. Också under sommaren 2004. Trafiken upphörde 31.5.2004 på grund av för liten beläggning.
- 2004 01.06.2004 Susanne Olofsson öppnade sommarcafé "Sussis café" i bönehuset. Caféeet var öppet tisd-sönd kl. 12-21 och höll öppet till 15.8.2004.
- 2004 Sommaraktiviter. Fanns också före och efter år 2004
- Caféer:
SandösundsTaverna, Sandösund
Stormskärs Café. Simskåla f.d. folkskola
Sussis café, Vårdö bönehus
- Muséer:
Seffers hembygdsgård, Lövä, öppet 1.6-31.7. tisd. torsd. lörd.
Ålands skolmuseum, öppet 15.6.-31.7, månd-fred
Anni Blomqvists hem, Simskåla, maj-juli enl. överenskommelse
Erkas hembygdsgård, bokloppis, fotoutställning onsdagar under juli
- Aktiviteter:
Sommarfest på Böljas festplats, Horsholm, 10.7.2004
Sommartorg, Vargata, månd, onsd, lörd under juli 10-14
Pia´s Bod vid torget i Vargata, hantverk mm, fred lörd under juli
Cykelfärjn Kajo Västra Simskåla – Tängsödavik, Västra Simskåls – Bomarsund samt tisdagar under juli Västra Simskåla – Våderskär
- 2005 På kommunens hemsida på internet fanns information om Vårdö kommun också på finska, engelska, tyska, estniska, franska och holländska
- 2005 Wårdö ambassadör 2005. Efter att ha besökt 10 sevärdheter i Vårdö av 16 sevärdheter kunde man få titeln Wårdö ambassadör 2005. Första diplommet med hedersomnämmande fick Peter Karlsson som besökt 15 platser
- 2005 00.08.2005 Café Stormskär flyttade från f.d. folkskolan till Östergårds i Simskåla.
- 2005 Föreningen Wikens Wänner r.f. flyttade den gamla väntsalen från Vargata till sin ursprungliga plats på en nybyggd grund efter att ha varit hos Fagerlunds i Vårdö by sedan slutet av 1950-talet. I väntsalen finns dokumentation om sjöfarten med anknytning till Vargata.
- 2005 18.08.2005 Väntsalen i Vargata som återuppförts invigdes
- 2005 Annas shop öppnades i Grundsunda, trähantverk, konst, kaffe
- 2005 Fruns sommarcafé i Vårdö bönehus, innehavare Eivor Lindström

- 2005 Kommunen började bjuda på kaffe åt biblioteksbesökarna under vinterhalvåret under kvällsöppet tiderna 18-21. Från år 2007 kallades caféet Café Katrina
- 2006 Kvällstrafik med buss och Bomans taxi från Mariehamn kl. 21.30 till Vårdö om onsdagar. Betalning enligt busstaxa. Trafiken upphörde i december på grund av för få passagerare. Trafiken återupptogs under sommaren 2004 den första onsdagen i månaden.
- 2006 04.05.2006 Töftofärjan tappade orienteringen i dimman och körde på grund i Lumparn 1 km från färjpasset.
- 2006 Stormkärs Vårdshus & Konferens öppnade i nyrenoverade Östergårds i Simskäla..
- 2006 Ms Kajo började trafikera på tisdagar under juli till Väderskär
- 2006 28.10.2006 Invigning av en tillbyggnad mot väster till Strömmsgården. Tillbyggnaden omfattar 5 st handikappanpassade rum för effektiviserad omvårdnad samt en samlingssal och personalutrymmen.
- 2007 Ett nytt bostadsområde färdigställdes på Mickelsö
- 2007 Gratis busstaxi i Prästö kl. 08.00 sommartid till/från Mariehamn bussen
- 2007 28.07.2007 Invigning av museet Wennströms Lanthandel i Grundsunda. Lanthandeln verkade under åren 1873-1959
- 2007 En av de sista fungerande telefonkioskerna på Åland, fanns vid Vårdö Närbutik. Telefonen fungerade med skrapkort. Sedan år 2015 museum.
- 2007 25.11.2007 Invigning av Vårdö FBK:s nya brandstation, Vårdö FBK 70 år.
- 2008 Ole Grunér öppnade sin motorcykelsamling samt samling med flyghistoria i Grundsunda
- 2008 11.07.2008 Sommarteater "Kvinnorna på Erkas". Skådespel av Robert Liewendahl
- 2009 22.06.2009 Peggy Danielsson öppnade Peggys Hantverk & Café på Sandö
- 2009 22.06.2009 Under sommaren fanns en ny färjlinje med ms Ejdern mellan Hummelvik via Snäckö till Överö. 07.30 från Hummelvik, 16.50 från Överö
- 2009 10.07.2009 Sommarteater "Kvinnorna på Erkas". Skådespel av Robert Liewendahl
- 2009 Simskälabarnen hade muffinscafé, från år 2011 vid Västra Simskäla
Caféet verkade sista året 2019
- 2009 Andreas Danielsson grundade Vårdö båtvarv i Vargata i den byggnad där det tidigare verkat en svinfarm och ett slakteri.
- 2010 09.06.2010 En minnessten till minnet av Sally Salminen avtäcktes på Vargata gamla torg utanför Sally Salminens barndomshem.
Landskapet hade beställt konstverket Serafia av Pauliina Turakka som inte blev omtyckt av vårdöborna och Sallys rättsinnehavare, varför konstverket inte uppsattes.
På 1970-talet flyttades galeasen Toivos ankare från Båthusviken till samma klipphäll där minnesstenen står. Denna sten, liksom många minnesstenar på Åland är tillverkade av Lennart Åkerblom, Sallys systersons barn.
- 2010 10.08.2010 En info tavla om fredskongressen i Lövä avtäcktes på Kvarnberget ovanför Seffers
- 2010 01.10.2010 Vårdö postkontor stängde för gott. Vårdö Närbutik blev postombud
- 2010 Vårdö – Finlands lyckligaste kommun enligt tidningen Ilta Sanomat

- 2011 Sista året isvägar från Vårdö till Fiskö, Enklinge och Kumlinge
- 2011 16.04.2011 Folkhälsans vårdöavdelning inledde en aktivitet, lådrace med motionslådor i byarna
- 2011 27.08.2011 Vårdö Idrottsplan invigdes
- 2012 ÅAB, Ålandsbanken stängde filialen i Vårdö, Vargata
- 2013 27.06.2013 På Töftö öppnades Mamma Mia's, bageri, konditori, gårdsbutik och sommarcafé Vindla. Innehavare Mia, Amanda och Lisa Påvals. Caféet var öppet under somrarna 2013-2020
- 2013 01.07.2013 Kommunens nya radhus med 4 lägenheter, Storbacken 20.
- 2013 07.07.2013 Dramatiserade Annivandringar i Simskäla
- 2014 29.06.2014 Dramatiserade Annivandringar i Simskäla
- 2014 16.07.2014 Nya ångbåtsbryggan i Båthusviken i Vargata invigdes
- 2014 Sommaraktiviter. Fanns också före och efter år 2014
- Caféer:
- Sandösunds camping
- Stormskärs Vårdshus
- Café Vindla, Töftö, bageri, konditori, gårdsbutik
- Peggys Hantverk & Kafe, Sandö
- Simskälabarnens muffinscafé, Simskäla, öppet tisdagar och söndagar
- Muséer
- Seffers hembygdsgård, Lövä
- Erkas hembygdsgård, Vårdö by. Aktiviter på onsdagar under juli
- Lasse Erikssons fartygsmuseum, Grundsunda, onsdagsöppet
- Annas shop, Grundsunda, onsdagsöppet
- Wennströms lanthandel museum, onsdagsöppet
- Aktiviteter:
- Boule, Banan vid skolmuseet, onsdagar och söndagar
- Lådrace. Motionslådor i 6 byar.
- 2014 Hembygdens väl utsåg första gången Årets Vårdöbo
- 2015 02.05.2015 En föreningsmessa hölls i Vårdö skola. För att informera invånarna som flyttat från utlandet till Vårdö fanns inbjudan till mässan också på engelska. Arrangör var Röda Korset på Vårdö.
- 2015 Wikens Wänner byggde en gästbrygga vid gästhamnen i Vargata
- 2015 16.07.2015 Ålands minsta museum öppnades, telefonkiosk-museet i Vargata
- 2015 Hembygdens väl utsåg Riitta och Krister Johansson till Årets Vårdöbo
- 2016 01.01.2016 Vårdö återfick en förmiddagsbusstur på lördagar i vinterturlistan
- Under åren 2004 - 2015 fanns bara en eftermiddagstur på lördagar
- 2016 Wikens Wänner öppnade ett minicafé vid gästhamnen i Vargata
- År 2017 sköttes caféet av Filippa Karlsson.
- 2016 01.08.2016 Solvita Lundell och Ieva Aleksejva tog över Vårdö Närbutik efter Christer och Riitta Johansson
- 2016 Hembygdens väl utsåg Solvita Lundell och Ieva Aleksejva till Årets Vårdöbo
- 2017 01.02.2017 Vårdöborna fick inte längre boka genomfart Hummelvik – Osnäs
- Vårdö blev åter skärgårdskommun enligt trafikavdelningen 01.03.2020

- 2017 01.06.2017 Töftöfärjan började trafikera enligt turlista. Under tider med låg trafik endast 3 turer i timmen
- 2017 Hembygdens väl i Vårdö utsåg Gunilla Boman till Årets Vårdöbo
- 2018 28.01.2018 Rådgivande kommunal folkomröstning.
"Skall Vårdö verka för att vara en självständig kommun"
Valdeltagande 57,22 %, totalt 202 röster. 167 röster, 82,7 % JA,
- 25 röster, 12,38 % NEJ, - 10 röster 4,95 % AVSTÅR
- 2018 15.04.2018 Frisören Malin Olofsson öppnade en frisersalong Vårdö huvudkontor i gamla banklokalen i Vargata. Salongen upphörde 30.8.2023.
- 2018 30.06.2018 Wikens Wänner iordningställde i ett magasin vid Vargata brygga vid Båthusviken ett sommarcafé. Wikens Wänner anställde sommaren 2018 Elin Silfversten och Michelle Häggblom att sköta Café Hammagasinet. Från år 2020 har caféet drivits av Harriet Strandvik. Vargata gästhamn har kontinuerligt förbättrats:
En servicebyggnad med dusch och toaletter uppfördes samt en sandstrand anlades redan år 2014. År 2020 förstärktes magasinets grund mot vattnet med en kaj i betong och på kajen uppfördes en inglasad serveringsveranda. En flytbrygga uppfördes år 2020 och år 2023 uppsattes en ankarkedja från briggen Altai, monterad på fem kraftiga pollare som avgränsning mot vägen. Sven Salmi har svarvat pollarna och monterat ankarkedjan.
- 2018 30.09.2018 Nya vårdöbron togs i användning, bron är 344 m lång
- 2018 31.12.2018 Vårdö antennförening upphörde med sin verksamhet
- 2019 Flowpark etablerade en äventyrsbana vid Sandösunds Camping
- 2019 24.08.2019 Lövökongress. Även 25.8.2019. 300 års jubileum. Teater: Smeden i Lövä
- 2020 01.03.2020 Vårdö blev åter "skärgårdskommun" trafikmässigt och vårdöborna kunde boka genomfart Hummelvik – Osnäs samma dag på skärgårdsfärjorna
- 2020 Kallas SkärGård öppnade restaurangverksamhet i Sandö
- 2020 01.09.2020 En Disc Golfbana anlades vid Sandösunds Camping
- 2020 31.12.2020 Föreningen Salminens Vänner r.f. upplöstes
Föreningens hemsida finns kvar för forskare
<http://home.aland.net/lindbacken/salminensvanner/foreningen.htm>
- 2021 13.06.2021 Vårdö återfick en förmiddagsbusstur på söndagar i sommarturlistan
Under åren 2010 - 2020 fanns bara en eftermiddagstur på söndagar
- 2021 17.06.2021 En minnessten avtäcktes vid Vårdöbron för Skärgårdens frikår, som verkade i Vårdö år 1918
- 2021 01.07.2021 Sommarcafé Smultronstället smått&gott öppnade på Västra Simskåla.
Caféinnehavare är Roger Nordberg
- 2022 14.12.2022 Den nya Bomarsundsbron mellan Bomarsund och Prästö öppnades för trafik. Bron ersatte den gamla bron från år 1958.
- 2023 06.05.2023 Den nya Bomarsundsbron mellan Bomarsund och Prästö invigdes.
- 2023 19.10.2023 Kittis Kittiyapron Boonmanon öppnade Kittis Café och Catering i gamla bankhuset i Vargata.
- 2023 Wårdö Kulturstiftelse r.s. upplöstes och i stället bildades Wårdö kulturförening r.f.

- 2024 På våren byggdes ett förråd i Båthusviken för båtägare på öarna väster om Vårdö.
- 2024 04.07.2027 En digital Katrinavandring "De blå äpplenas tur" från Båthusviken till torget vid Vårdö Närbutik introducerades.
- 2024 12.07.2024 Vårdö sjöräddningsstations tillbyggnad med möteslokal och serviceutrymmen i Hummelvik invigdes.
Göran Påvals tog för drygt 25 år sedan initiativ till bildandet av en sjöräddningsförening i Vårdö.
I början 2000-talet byggdes båthuset i Hummelvik
-

Källor:

Andersson Ole. Jubileumstal vid Vårdös 650 års jubileum 14.9.1997.
Blomqvist Anni och Jaatinen Stig; Simskåla, 1977
Gustafsson Ulrika; Min ljusa stad, Sally Salminen, livet och litteraturen, 2019
Helkiö Eero J; Åland – Postanstalter och stämplat, 1982
Mäkelä Charlotte; Den åländska telefonisten, 2011
Nyman Valdemar: En skrift tillägnad Vårdö byalag om postrotevägen, 1983
Skogsjö Håkan; Familjer och gårdar i Vårdö, 2001
Steinby Ann-Gerd: Anni Blomqvist, 2009
Steinby Ann-Gerd: Anni Blomqvist, 1993
Vårdö Bönehus, broschyr
Vårdö kyrka, broschyr
Vårdö kommun; WÅRDÖ INFO, 1988-2021
Vårdö kommun; årsberättelser
Vårdö Sockenkrönika 1, 2012
Vårdö Sockenkrönika 2, 2015
Vårdöboken 2001
Vårt Åland, 1993
Ålands landskapsvapen
Ålands landskapsstyrelse; Broförteckning över landskapets samtliga broar 01.01.1994

Klippböcker i Vårdö bibliotek

- Artiklar om Vårdö 1347-2003 första sidan i böckerna
- Trycksaker, broschyrer, Vårdö sommarinfo 2006-2020, bynamn, vårdöfrimärken
- Vårdö A-N
- Vårdö M-Ö
- Inplastade info om Vårdö
- Klippböcker, 1985-2024

Hemsidor:

www.faktaomfartyg.se
Johan Granlunds blogg Ladan

Intervjuer:

29.11.2021	Brage Andersson
29.11.2021	Karl-Erik Vaenerberg
20.12.2021	Göta Boman
23.02.2022	Gerda Meklin
31.07.2023	Göran Abrahamsson

Färjolyckor

21.10.1967	En motorbåt blev mellan Banör och norra udden på Töftö påkörd av Vårdöfärjan. Motorbåtens ruff slogs sönder. Det fanns två personer i motorbåten. Motorbåtsföraren fördes till sjukhus. Passageraren undkom med smärre ytliga sår.
25.04.1988	En betongbil gled av mellan broklaffen och Töftöfärjan. Betongbilsföraren Jan Widman lyckades ta sig ur bilen före den sjönk.
04.05.2006	Töftöfärjan tappade orienteringen i dimman och körde på grund i Lumparn 1 km från färjpasset.

Kulturpersoner

född

1849-1895	Victor Jansson, Vårdös första folkskollärare, uppförde en skolbyggnad 1888
1871-1954	Karl <u>Alfred</u> Andersson, folkskollärare, ritat bönehuset
1879-1969	Otto Andersson, Lövä, musikprofessor,
1896-1980	Paul Olofsson, Vargata, botanist, "Ranunculus auricomus Olofssonii"
1905-1991	Uno Salminen, Vargata, författare
1906-1976	Sally Salminen, Vargata, författare, "1936 Katrina"
1908-1995	Aili Nordgren, Vargata, författare
1909-1990	Anni Blomqvist, Simskäla, författare, "1968 Stormskärs Maja
1909-1991	Viktor Andersson, Simskäla, fartygsmodellbyggare
1910-1977	Viking Andersson, Simskäla, målare
1912-1989	Runar Salminen, Vargata, träsnidare, poet
1918-1999	Stig Jaatinen, Simskäla, författare
1931-2021	Ritva Andersson, akvarellmålare
1933-	Ole Andersson, hembygdsforskare, postvägen
1941-	Ann-Gerd Steinby, Simskäla, författare
1978-	Alejandra Sánchez, Strömsby, grafisk designer
1979-	Hannamari Ruohonen, Töftö, visuell konstnär

Kommunsekreterare / Kommundirektörer

Före kommunen anställde sin första kommunalsekreterare verkade Harald Wennström som kommunalnämndes ordförande i 45 år 1910-1961

1961-1988	Richard Boman	kommunalsekreterare
1989-1990	Eva Wallin	kommunsekreterare
1990-1997	Bo Ahlnäs	kommunsekreterare
1997-2002	Bo Ahlnäs	kommundirektör
2002-2009	Bo Ahlnäs	kommunsekreterare, deltid 35 %
2002-2003	Susanne Grönholm-Jansson	kommundirektör, 80 %
2003-2015	Magnus Sandberg	kommundirektör
2015-2020	Andreas Johansson	kommundirektör
2020	Eva Widgren	kommundirektör
2020-2021	Kristoffer Barkar	kommundirektör
2022-	Erik Brunström	kommundirektör

Frimärken med Vårdö motiv

ÅLAND

1991	1:80 mk	Vårdö kyrka
1993	1:90 mk	Ms Alfågeln i Hummelvik
1996	2:80 mk	Författarinnan Sally Salminen
1999	etikett	Galionsbild från skonertskeppet Tärnan
2005	0:70 euro	Sandötallen i Sandö
2009	Europa	Författarinnan Anni Blomqvist

Åland postens julmärken 1994 hade ritats av Ramona Andersson och Linda Nordqvist

FINLAND

1997	2:80 mk	Barken Sigyn
------	---------	--------------

Minnesstenar i Vårdö

Otto Anderssons minnessten, Lövä

N 60°15.726 E 020°22.313

OTTO ANDERSSON

FÖDD I LÖVÖ BY 1879

VÅRDÖBOR RESTE DENNA STEN FÖR ATT HEDRA HANS KULTURGÄRNING
ANNO 1979

Stenen restes den 1 juli 1979

Postrotestenen i Hullvik, Vårdö by

N 60°15.310 E 020°24.034

I VÖRDNAD INFÖR VÅRDÖ SOCKENS POSTROTAR SOM PLIKTMEDVETET OCH
MED LIVET SOM INSATS FÖRDE POSTEN FRÅN VÅRDÖ TILL KUMLINGE 1638-1910
BYALAGET 1983

Stenen avtäcktes den 17 juli 1983

Postvägen, väg Stolpe, Vårdö by

N 60°14 574 E 020°22.418

POSTROTEVÄGEN

1638 – 1910

Minnessten på kyrkogården, Vårdö by

N 60°14.533 E 020°22.332

TILL MINNET AV VÅRA OMKOMNA SJÖMÄN
OCH JAG SÅG EN NY HIMMEL OCH EN NY JORD;
TY DEN FÖRRA HIMMELEN OCH FÖRRA JORDEN VORO FÖRGÅNGNA,
OCH HAVET FANNS ICKE MER.

UPPENB: 21:1.

VÅRDÖ. ANNO DOMINI 1948

I samband med att Skyddskåren avvecklades hösten 1944 avvecklades även Lotta Svärds
Ålandsdistrikt vars tillgångar gick till Ålands Röda kors, bl a. till ett barnhem på Prästö.
Vårdö [distriktet] donerade alla sina medel till "resandet av en minnestod på Vårdö
kyrkogård över de sjömän från församlingen som under utförandet av sitt farofyllda kall på
havet givit sitt liv för hembygd och fosterland"

Källa: Det åländska folket historia V:2 1947 – 1995 sid. 464

Stenen avtäcktes den 22 augusti 1948

Gästgiveristolpen, Vargata

N 60°14.741 E 020°21.078

St. Petersburg 770 1/3	WARGATA	Mångsteckta 8 5/6
Helsingfors 360 1/3	Till Åbo 150	Eckerö 56 2/3
Kumlinge 24 1/10	1/3 verst.	

En rekonstruktion av gästgiveristolpen i Vargata invigdes 16,08.1995

Sally Salminens minnessten, Vargata

N 60°14.756 E 020°20.937

TILL MINNE AV FÖRFATTARINNAN

SALLY SALMINEN

1906 – 1976

Sally Salminen föddes och växte upp här på Nedergårds i Vårdö Vargata som ett bland tolv syskon.

År 1936 blev Sally världsberömd då hon som hembiträde i New York vann en nordisk romanpristävling med debutromanen Katrina. Boken som gavs ut i flera länder, var starkt färgad av intryck från hembygden.

Sally Salminen levde större delen av sitt vuxna liv som författare i Danmark, där hon är begravnen.

Stenen avtäcktes den 9 juni 2010

Skärgårdens Frikår "S.K.F.", Vårdöbron

N 60°13.616 E 020°19.468

UNDER FINLANDS FRIHETSKRIG VÅREN 1918 UTBILDADES OCH BEVÄPNADS AV EN TYSK ÖRLOGSAVDELNING I DENNA TRAKT SKÄRGÅRDENS FRIKÅR "S.F.K", SOM BEFRIADE ÅBO STAD 13.04.1918. LOKALBEFOLKNINGEN GAV KÅREN MAT OCH LOGI.

FRIHETSKRIGETS TRADITIONSFÖRENING I EGENTLIGA FINLAND RF
PARGAS RESERVOFFICERARE RF

Stenen avtäcktes den 17 juni 2021